

**UCHWAŁA NR XIX/422/20
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 23 kwietnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020” w 2019 roku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.)

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice z realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020” w 2019 roku, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2014-2020” W 2019 ROKU

W 2019 r. w mieście Katowice realizowany był zatwierdzony uchwałą nr XLIII/1015/13 Rady Miasta Katowice z dnia 18 grudnia 2013 r. „Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020”. W jego ramach w 2019 roku prowadzono następujące działania na rzecz poprawy zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic:

I. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):

- 1) Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice
- 2) Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice
- 3) Profilaktyczna opieka nad uczniami
- 4) Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów klas IV
- 5) Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice
- 6) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy
- 7) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny
- 8) Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”
- 9) Program profilaktyki zachorowań na grypę "Słoneczna Jesień"

II. PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2019”) W ZAKRESIE ZADANIA PN.: „PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:

- 1) „Kampania edukacyjna z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych piersi i promocji zdrowia: DZIAŁAJ, BADAJ, ŻYJ!”
- 2) „MASZ 5 MINUT? Uratuj ludzkie życie!”
- 3) „Zdrowy Przedszkolak”
- 4) „Zwiększenie szans na sukces szkolny oraz społeczny pierwszoklasistów. Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości u dzieci siedmioletnich uczęszczających do szkół podstawowych w Katowicach. Wsparcie terapeutyczne dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami oraz poszerzenie wiedzy nauczycieli i rodziców w zakresie elementów pracy z dzieckiem z zaburzeniami uwagi oraz nadpobudliwością”
- 5) „Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2019 roku”
- 6) „PAMIĘĆ”
- 7) „Zdrowy i aktywny senior”
- 8) „Słoneczna Kraina dla zdrowia – edukacja zdrowotna dla dzieci, młodzieży, seniorów”
- 9) „Działania prozdrowotne w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku”

10) „Dbamy o pamięć”

11) „Edukacja najlepszym sposobem na walkę z otyłością i nadwagą”

III. PROJEKT PN. „OD PRZEDSZKOLA DO SENIORA” (W RAMACH DOTACJI DLA ŚLĄSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO)

IV. DZIAŁANIE ZESPOŁU KONSULTANTÓW DS. PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

V. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

VI. KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA (W RAMACH DOTACJI DLA SPZLA „MOJA PRZYCHODNIA” W KATOWICACH)

VII. PROJEKT PN. „PROGRAM PROFILAKTYKI I WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA JELITA GRUBEGO – II EDYCJA”

W celu wyłonienia realizatorów poszczególnych zadań w okresie sprawozdawczym przeprowadzono i rozstrzygnięto trzy konkursy ofert, w tym dwa dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz jeden dla organizacji pozarządowych.

W ramach konkursu ofert przeprowadzonego w oparciu o „Program współpracy Miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na rok 2019” wybrano realizatorów zadania pn.: „Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia mających na celu utrzymanie i poprawę zdrowia oraz związanej z nim jakości życia mieszkańców Katowic”.

W ramach dwóch otwartych konkursów ofert na realizację zadań wynikających z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice” w 2019 roku wybrano podmioty wykonujące działalność leczniczą, z którymi zostały zawarte umowy na realizację następujących programów profilaktycznych:

- Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice.

- Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice.

- Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice.

- Profilaktyczna opieka nad uczniami.

- Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku.

- Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”.

- Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”.

Wraz z rozpoczęciem realizacji „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice” w 2019 roku zorganizowano akcję informacyjną, której celem było dostarczenie mieszkańcom Katowic informacji na temat możliwości korzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych.

Informacje o podejmowanych działaniach były przekazywane mieszkańcom na bieżąco poprzez ogłoszenia prasowe, ogłoszenia na stronie internetowej katowice.eu oraz wiadomości wysyłane w systemie KISS. Skupiono się na promowaniu przede wszystkim programów dla seniorów, Szkoły Rodzenia, ponieważ pozostałe programy są realizowane w szkołach i żłobkach, a rodzice dzieci i młodzieży dowiadują się o nich za pośrednictwem dyrekcji tych placówek. Rozpowszechniano również materiały edukacyjne (ulotki i plakaty) o tematyce profilaktyki prozdrowotnej. Były one przygotowane we współpracy ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach.

I. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):

1) **Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice**

W ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Katowice na lata 2014-2020” w 2019 r. w Katowicach prowadzone były bezpłatne szczepienia p/pneumokokom dla dzieci w wieku poniżej piątego roku życia, których wcześniej nie zaszczepiono p/pneumokokom, a są szczególnie zagrożone zakażeniem tymi bakteriami w związku z przebywaniem w dużych skupiskach, jakimi są domy dziecka i Żłobek Miejski. Szczepieniami objęto także dzieci w rodzinach zastępczych zamieszkałych w Katowicach.

Należy podkreślić, że od 2017 roku szczepienie to zostało wskazane jako obowiązkowe i bezpłatne w Programie Szczepień Ochronnych, ogłoszonym przez Głównego Inspektora Sanitarnego, jednakże dotyczy to wyłącznie dzieci, które urodziły się od 1 stycznia 2017 r. Dlatego Program był kontynuowany w mieście w zakresie dzieci urodzonych w latach 2013-2016. Zakażenie pneumokokami jest szczególnie groźne dla najmłodszych mieszkańców Katowic i może wywoływać liczne powikłania zagrażające ich życiu i zdrowiu. W ramach Programu zaplanowano objęcie szczepieniem p/pneumokokom dzieci w wieku poniżej piątego roku życia szczepionką skoniugowaną 13-walentną wraz z badaniem lekarskim (liczba dawek szczepionki uzależniona jest od wieku dziecka), które uprzednio nie były szczepione przeciwko pneumokokom:

a) przebywające w domach dziecka z terenu Katowic:

- Dom Dziecka „Tęcza” przy ul. Rybnickiej 1,
- Dom Dziecka „Stanica” przy ul. Plebiscytowej 46,
- Dom Dziecka „Zakątek” przy ul. Brynowskiej 70a,
- Centrum Administracyjne „Wspieranie w rozwoju” Placówek Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi, ul. Leopolda 1-3, prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi Prowincję Katowicką – w zakresie dzieci, dla których miasto Katowice jest powiatem właściwym do ponoszenia wydatków,

b) uczęszczające do następujących oddziałów Żłobka Miejskiego w Katowicach:

- Oddział przy ul. Ligonia 43,
- Oddział przy ul. Szeptyckiego 1,
- Oddział przy ul. Ordona 3A,
- Oddział przy ul. Bytomskiej 8A,
- Oddział przy ul. Tysiąclecia 45,
- Oddział przy ul. Uniwersyteckiej 15,
- Oddział przy ul. Zadole 24A,
- Oddział przy ul. Wojciecha 23A,
- Oddział przy ul. Ciesielskiej 1,
- Oddział przy ul. Grzegorzka 2
- Oddział przy ul. Marcinkowskiego 13,
- Oddział przy al. Krzywoustego 9,
- Oddział przy ul. Boya-Żeleńskiego 30.

c) umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie miasta Katowice.

Realizatorem „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice” wybranym w drodze otwartego konkursu ofert był w 2019 roku Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Katowicach „Moja Przychodnia”, z którym zawarto umowę na kwotę: **6 270,00 zł** (koszt szczepienia p/pneumokokom jednego dziecka, jedną dawką szczepionki skoniugowanej 13-walentnej wraz z badaniem lekarskim wynosił 285 zł), co pozwoliło na podanie **22 dawek szczepionki**. W okresie sprawozdawczym szczepieniami objęto łącznie 21 dzieci.

2) Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice

Czynnikiem odpowiedzialnym za raka szyjki macicy jest wirus o nazwie wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). Istnieje dużo typów wirusa HPV, ale dwa najbardziej powszechne to HPV-16 i HPV-18. W Polsce

właśnie te dwa typy wirusa są przyczyną ok. 70% wszystkich przypadków zachorowań na raka szyjki macicy. Wymienione typy wirusa są także odpowiedzialne za raka prącia, pochwy, sromu, odbytu oraz części przypadków raka gardła, krtani, migdałków, oskrzela i przetyku. Wirusem HPV można się bardzo łatwo zarazić poprzez współzycie płciowe i zwykle nie wywołuje on żadnych objawów. W większości przypadków infekcja wirusem HPV przechodzi samoistnie. Jeżeli zakażenie ma charakter przewlekły, może dojść do powstania zmian przedrakowych, które nieleczone mogą doprowadzić do rozwinięcia się raka szyjki macicy.

W związku z powyższym w 2019 roku w Katowicach po raz piąty przystąpiono do realizacji programu bezpłatnych szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), skierowanego do dziewcząt w wieku 14 lat (urodzonych w 2005 r. - uczennic klas VII szkół podstawowych w r. szk. 2018/2019 oraz dziewcząt, które w 2018 r. rozpoczęły cykl szczepienia finansowany ze środków budżetu miasta Katowice, ale ze względu na przeciwwskazania zdrowotne lub uzasadnioną nieobecność w dniu szczepienia, nie zostały objęte wszystkimi trzema dawkami szczepionki). Program ten obejmuje wiele etapów, w tym:

- a) przeprowadzenie spotkań informacyjno-edukacyjnych dotyczących problematyki HPV wśród rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli dziewcząt objętych programem na terenie katowickich szkół podstawowych (w osobnych grupach obejmujących rodziców dzieci z poszczególnych klas VII; czas trwania spotkania – 45 minut);
- b) uzyskanie pisemnych, imiennych oświadczeń rodziców/opiekunów prawnych o wyrażeniu zgody na objęcie dziewcząt Programem;
- c) przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej skierowanej na zapobieganie rakowi szyjki macicy wśród dziewcząt w wieku 14 lat objętych programem (w grupach liczących do 25 osób; czas trwania 45 minut);
- d) przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej dla chłopców w grupie wiekowej odpowiadającej dziewczętom (w grupach do 25 osób; czas trwania 45 minut);
- f) organizacja i przeprowadzenie cyklu szczepień ochronnych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), obejmującego podanie 2 dawek szczepionki w odstępach zgodnych z zaleceniami producenta szczepionki wśród dziewcząt w wieku 14 lat; poprzedzonego badaniem lekarskim kwalifikującym do szczepienia.

Od 2019 roku Miasto Katowice finansuje szczepienia nowszą szczepionką dziewięciowalentną Gardasil, która chroni przed dziewięcioma typami wirusa - 6, 11, 16, 18, 31, 33, 45, 52, 58 (w latach 2014-2018 realizowano szczepienia szczepionką czterowalentną – 6, 11, 16 i 18).

Realizatorem akcji szczepień było Centrum Medyczne Tommed Sp. z o.o. Ośrodek Diagnostyki Sp. k. z siedzibą przy ul. Fredry 22 w Katowicach, z którym została zawarta umowa na kwotę 458 341,88 zł. Koszt jednej dawki szczepionki wraz z badaniem lekarskim wynosił:

- 149 zł (szczepionka czterowalentna – dot. dziewcząt, które rozpoczęły cykl szczepień w 2018 roku)
- 380,14 zł (szczepionka dziewięciowalentna – dot. dziewcząt uczęszczających do klas VII szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019).

W okresie sprawozdawczym w zorganizowanych spotkaniach informacyjno-edukacyjnych uczestniczyło: 544 rodziców/opiekunów prawnych/nauczycieli, 826 chłopców w wieku 14 lat (uczniów VII klas szkół podstawowych), 824 dziewcząt w wieku 14 lat (uczennic klas VII szkół podstawowych), a we wszystkich katowickich szkołach uczestniczących w Programie zaszczepiono:

- szczepionką czterowalentną: III dawką zaszczepiono 35 dziewcząt,
- szczepionką dziewięciowalentną: I dawkę otrzymało 637 dziewcząt, II dawkę 553 dziewczęta, a III dawkę 2 dziewczęta.

Łącznie wykonano 1227 szczepień.

3) **Profilaktyczna opieka nad uczniami**

Program jest kontynuacją programu realizowanego od 2007 r. W 2019 roku obejmował on populację uczniów klas III szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 (od września 2019 r. - klas IV). Jego celem

było wczesne wykrywanie i zapobieganie chorobom wieku rozwojowego, w tym schorzeń ortopedycznych i chirurgicznych oraz ogólna ocena stanu zdrowia dzieci. Warunkiem uczestnictwa dziecka w programie była pisemna zgoda rodziców. Każde dziecko zostało zbadane przez trzech specjalistów: pediatrę, chirurga dziecięcego oraz ortopedę.

W skład Programu wchodziły:

- I Etap: zorganizowanie wykładów edukacyjnych dla rodziców uczniów objętych programem oraz uzyskanie pisemnej zgody rodziców na przeprowadzenie badań dziecka,
- II Etap: przeprowadzenie kompleksowych badań przesiewowych pediatryczno-chirurgiczno-ortopedycznych w szkolnych gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej pojedynczo dla każdego dziecka, zgodnie z procedurami postępowania dla pielęgniarki, pediatry, chirurga dziecięcego oraz lekarza ortopedy.

Realizatorami programu w 2019 roku były podmioty wykonujące działalność leczniczą wybrane w drodze otwartego konkursu ofert:

·Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Fizjo-Med II” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Żelaznej 1 – umowa na kwotę **24 108,00 zł**,

·Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Medyczne „Graniczna” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Granicznej 45 – umowa na kwotę **20 020,00 zł**,

·Medyczne Centrum Specjalistyczne „POLIMED” Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Sandomierskiej 4/3 – umowa na kwotę **18 705,00 zł**.

Łącznie na realizację programu pn.: „Profilaktyczna opieka nad uczniami” w 2019 roku w Katowicach przeznaczono kwotę **62 833,00 zł**.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania 681 uczniów, tj. ok. **68%** populacji. W grupie przebadanych dzieci wykryto następujące nieprawidłowości:

Oceniana sytuacja zdrowotna	Liczba uczniów	Wartość (%)
Nadwaga	67	9,8%
Otyłość	30	4,4%
Zagrożenie bezruchem	0	0,0%
Choroby skóry	68	10,0%
Nieprawidłowy wynik ciśnienia tętniczego	38	5,6%
Stwierdzone wady układu moczowo-płciowego	42	6,2%
Stwierdzone wady układu kostno-stawowego	378	55,5%
Stwierdzone wady układu nerwowego	0	0,0%
Stwierdzone wady układu sercowo-naczyniowego	1	0,1%
Nieprawidłowości w badaniu brzucha	13	1,9%
Skierowano do specjalisty	297	43,6%
Skierowano do szpitala	0	0,0%
Inne nieprawidłowości	29	4,3%

Największy odsetek wśród badanych stanowiły wady układu kostno-stawowego stwierdzone aż u 378 uczniów, tj. 55,5% badanych. Uczniowie, u których stwierdzono wady postawy, otrzymali skierowania na konsultację specjalistyczną w poradni wad postawy i zalecenia pływania oraz ćwiczeń korekcyjnych pod kontrolą poradni. Każdy rodzic otrzymał ankietę swojego dziecka z pełną informacją o przeprowadzonym badaniu, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – skierowanie do właściwego specjalisty. Łącznie 297 spośród przebadanych uczniów (43,6%) otrzymało skierowania do specjalistów. Zwraca uwagę również fakt, że łącznie u 14,2% uczniów rozpoznano nadwagę lub otyłość. Wyniki badań w 2019 roku są podobne do tych uzyskanych w latach 2014-2018.

4) Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice

Kompleksowy program profilaktyki próchnicy był kontynuacją programu realizowanego od 2007 r. Celem programu było obniżenie zachorowalności na próchnicę zębów wśród dzieci szkolnych oraz poprawa stanu zdrowia jamy ustnej. Warunkiem udziału dziecka w programie była pisemna zgoda rodziców. Uczniowie objęci programem to:

·dzieci 8-letnie - uczniowie klas II katowickich szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 (klasy III w r. szk. 2019/2020),

·dzieci 11-letnie - uczniowie klas V katowickich szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019 (klasy VI w r. szk. 2019/2020).

W zmodyfikowanej w stosunku do lat poprzednich formie, od 2014 roku realizowany program składał się z następujących elementów:

a) I Etap - zorganizowanie zajęć edukacyjnych skierowanych do dzieci 8-letnich (uczniowie II klas szkół podstawowych) oraz dzieci 11-letnich (uczniowie klas V szkół podstawowych) m.in. na temat choroby próchnicowej, jej powikłań i wpływu na stan zdrowia ogólnego, propagowanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz nauka zasad utrzymania prawidłowej higieny jamy ustnej oraz stosowania profilaktyki fluorkowej – w wymiarze 1 godziny lekcyjnej w każdej klasie,

b) II Etap - stomatologiczne badania profilaktyczne połączone z zabiegiem lakowania pierwszych zębów trzonowych stałych (szóstek) u dzieci 8-letnich oraz drugich zębów trzonowych (siódemek) u dzieci 11-letnich, obejmujące w szczególności:

1) u dzieci 8-letnich (uczniów klas II w roku szkolnym 2018/2019):

- badanie przeglądowe jamy ustnej - oznaczenie wskaźnika intensywności próchnicy PUW (Z) i PUW (P), ocena poziomu higieny jamy ustnej, ocena stanu przyzębia, ocena zgryzu – zgodnie z Kartą Badania Stomatologicznego,
- przekazanie na piśmie informacji dla rodziców o stanie uzębienia;
- lakowanie bruzd powierzchni żujących pierwszych zębów trzonowych stałych (szóstych) u dzieci, u których zabieg ten nie został wykonany w ramach refundacji NFZ przed ukończeniem 7-go roku życia oraz w przypadkach utraty częściowej lub całkowitej laku szczelinowego,

2) u dzieci 11-letnich (uczniów klas V w roku szkolnym 2018/2019):

- badanie przeglądowe jamy ustnej - oznaczenie wskaźnika intensywności próchnicy PUW (Z) i PUW (P), ocena poziomu higieny jamy ustnej, ocena stanu przyzębia, ocena zgryzu – zgodnie z Kartą Badania Stomatologicznego,
- przekazanie na piśmie informacji dla rodziców o stanie uzębienia;
- lakowanie bruzd powierzchni żujących zębów drugich trzonowych (siódmych).

Realizatorami programu wybranymi w drodze otwartego konkursu ofert w 2019 roku były następujące podmioty:

·Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach z siedzibą przy ul. PCK 1 – umowa na kwotę **10 146,00 zł**,

·Centrum Medyczne Tommed Sp. z o.o. Ośrodek Diagnostyki Sp. k., z siedzibą przy ul. Fredry 22 – umowa na kwotę **56 495,00 zł**,

·Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „POLIDENS” w Katowicach z siedzibą przy ul. Teatralnej 10 – umowa na kwotę **36 472,00 zł**.

·Centrum Stomatologii „Neomed” w Katowicach z siedzibą przy ul. Morcinka 9-11 – umowa na kwotę **55 649,00 zł**,

·FCM Zdrowie Sp. z o. o., Centrum Medyczne Falck w Katowicach z siedzibą przy ul. Młyńskiej 23 – umowa na kwotę **4 147,00 zł**.

·EPIONE Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Szopienickiej 59 – umowa na kwotę **27 402,00 zł**.

·NZOZ Szwed-Dent w Katowicach przy ul. Czempieła 1 – umowa na kwotę **5 963,00 zł**.

·NZOZ Przychodnia „Na Witosa” Sp. z o.o. w Katowicach przy ul. Witosa 21 – umowa na kwotę **10 097,00 zł**.

Łącznie w 2019 roku na realizację „Programu profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice” przeznaczono środki finansowe w wysokości **206 371,00 zł**.

W 2019 r. stan realizacji programu profilaktyki próchnicy przedstawia się następująco:

Program profilaktyki próchnicy dla dzieci 8-letnich

Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach edukacyjnych (I etap programu)	Liczba dzieci, u których przeprowadzono profilaktyczne badanie stomatologiczne	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów „6”	Liczba zalakowanych zębów „6”
1470	1385	1268	4393

Program profilaktyki próchnicy dla dzieci 11-letnich

Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach edukacyjnych (I etap programu)	Liczba dzieci, u których przeprowadzono profilaktyczne badanie stomatologiczne	Liczba dzieci objętych lakowaniem zębów „7”	Liczba zalakowanych zębów „7”
1937	1786	1220	3530

Z Programu skorzystało ok. **71%** uczniów klas II i V katowickich szkół podstawowych (których rodzice lub opiekunowie prawni wyrazili zgodę na udział w Programie).

5) Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów czwartych klas szkół podstawowych

W 2019 roku kontynuowano realizację rozpoczętego w 2014 roku programu edukacyjnego z zakresu pierwszej pomocy, skierowanego do uczniów czwartych klas szkół podstawowych miasta Katowice, który obejmował swym zakresem następujące czynności:

- Rozpoznanie zagrożenia.
- Wstępne zabezpieczenie poszkodowanego i miejsca zdarzenia.
- Nadanie sygnału „Na Ratunek”.
- Podstawowe czynności resuscytacyjne dorosłych i dzieci.
- Ułożenie poszkodowanego w pozycji bezpiecznej.
- Inne podstawowe czynności ratunkowe zależne od rodzaju zagrożenia.

Ww. Program składał się z dwóch etapów:

a) I Etap: zorganizowanie I cyklu szkoleń w wymiarze 8 godzin lekcyjnych obejmującego:

- 3 godziny wykładu z użyciem sprzętu multimedialnego: omówienie stanów zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (choroby) u dorosłych i dzieci;
- 5 godzin ćwiczeń na fantomach do nauki resuscytacji dorosłych i dzieci z wykorzystaniem podstawowego sprzętu ratunkowego w omawianych stanach klinicznych;

b) II Etap: zorganizowanie II cyklu szkoleń w wymiarze 8 godzin lekcyjnych obejmującego:

- 3 godziny wykładu z użyciem sprzętu multimedialnego: omówienie stanów zagrożenia życia pochodzenia zewnętrznego (urazy i zatrucia);
- 5 godzin ćwiczeń na fantomach z wykorzystaniem podstawowego sprzętu ratunkowego w omawianych stanach klinicznych (pacjenci urazowi).

Wykonawcą odpowiedzialnym za realizację ww. programu w 2019 roku była FCM Zdrowie Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 13, prowadząca Centrum Medyczne Falck w Katowicach przy ul. Młyńskiej 23. Całkowita wartość umowy wyniosła **10 450,00 zł**, przy czym koszt w odniesieniu do jednego ucznia wynosił 95 zł/osobę za udział w jednym cyklu zajęć. I cyklem zajęć objęto **53 dzieci**, a II cyklem zajęć **57 dzieci**.

6) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy

Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku skierowany był do mieszkańców Katowic, którzy w 2019 roku kalendarzowym kończyli 60-62 lata, 75-77 lat lub byli w wieku pow. 85 lat. Mogli oni skorzystać

z szeregu bezpłatnych badań, w tym m.in. pomiar poziomu glukozy we krwi, poziomu hemoglobiny glikowanej HbA1 czy poziomu TSH, badanie sprawności pamięci, sprawności fizycznej czy też wzroku i słuchu.

Wyniki badań były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego do poradni specjalistycznych (geriatrycznych, endokrynologicznych, neurologicznych, chirurgicznych, onkologicznych, schorzeń sutka, okulistycznych, foniatrycznych, diabetologicznych) lub leczenia w szpitalnych oddziałach specjalistycznych.

Mieszkańcy, u których stwierdzono niesprawność ruchową, otrzymali możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych finansowanych przez miasto Katowice w ramach II etapu Programu.

W 2019 roku realizatorami badań były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

· Szpital Zakonu Bonifratrów w Katowicach sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Markiefki 87 - umowa na kwotę **3 450,00 zł**,

· NT Medical Sp. zo.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 – umowa na kwotę **1 960,00 zł**,

· FCM Zdrowie Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 13 - umowa na kwotę **2 160,00 zł**,

· Przychodnia AGMED Sp. z o.o. w Katowicach przy ul. Morcinka 15-17 - umowa na kwotę **3 160,00 zł**,

· Przychodnia NZOZ "Na Witosa" Sp. z o.o. w Katowicach przy ul. Witosa 21 - umowa na kwotę **3 600,00 zł**,

· Szpital Murcki Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Sokołowskiego 2 – umowa na kwotę **374,00 zł**.

Łącznie na realizację etapu podstawowego Programu w 2019 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości **14 704,00 zł**. W ramach zawartych umów objęto badaniami profilaktycznymi w ramach etapu podstawowego **101 osób**.

6) Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny

Z etapu rehabilitacyjnego Programu mogą skorzystać mieszkańcy Katowic, którzy wzięli udział w etapie podstawowym, w którym stwierdzono u nich niesprawność ruchową. Zakłada się przeprowadzenie 16-godzinnych cykli zajęć rehabilitacyjnych w grupach nie większych niż 10 osób. Z zajęć skorzystało **28 osób**.

Realizatorami etapu rehabilitacyjnego były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

- „Fizjo-Med II” Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Żelaznej 1 - umowa na kwotę **2 400,00 zł**,

- NT Medical Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 - umowa na kwotę **1 890,00 zł**,

- Szpital Zakonu Bonifratrów w Katowicach Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Markiefki 87 – umowa na kwotę **2 268,00 zł**.

Łącznie przeznaczono na ten cel kwotę **6 558,00 zł**.

7) Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”

W 2019 roku po raz kolejny realizowano rozpoczęte w 2011 roku zajęcia w ramach „Szkoły Rodzenia”. Program był skierowany w szczególności do kobiet będących pierwszy raz w ciąży. Każda uczestniczka Programu (wraz z partnerem - ojcem dziecka) objęta została cyklem 10 spotkań, w tym 5 spotkań teoretycznych i 5 spotkań praktycznych. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów z poszczególnych dziedzin: specjalistę ginekologa – położnika, położną, psychologa i prawnika.

Realizatorami wybranymi w otwartym konkursie ofert były następujące podmioty:

- „EPIONE” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Szopienickiej 59 w Katowicach – umowa na kwotę **7 168,00 zł**,

- NT Medical Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Boya-Żeleńskiego 77 - umowa na kwotę **1 435,00 zł**,

- CenterMed Katowice 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Bocheńskiego 38A – umowa na kwotę **2 730,00 zł**.

Z realizatorami zawarto umowy na łączną kwotę **11 333,00 zł**, co pozwoliło na objęcie programem **42 kobiety** (w większości wraz z partnerami).

8) Program profilaktyki zachorowań na grype "Słoneczna Jesień"

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego, przebiega z gorączką, kaszlem i ogólnym osłabieniem. Zараżenie grypą następuje drogą kropelkową, choroba ta przenosi się z osoby na osobę. W pewnych sytuacjach może stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia. Dane WHO wskazują, że grypa jest istotnym problemem zdrowotnym, choruje na nią na świecie ok. 5-25% populacji, umiera 500 000 do 1 000 000 osób rocznie. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 roku życia. Główną przyczyną zgonu z powodu zarażenia wirusem grypy nie jest sama choroba, ale występujące po niej powikłania. Do najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśni (w tym mięśnia sercowego), zapalenie spojówek, zapalenie ucha środkowego, ostra niewydolność nerek, zaostrzenie przebiegu astmy i POChP, nasilenie zmian otępiennych u osób starszych.

W obliczu ciągłego zagrożenia tą chorobą oraz licznymi groźnymi dla życia i zdrowia jej powikłaniami, celowym jest szczepienie osób starszych, z osłabioną odpornością i schorzeniami przewlekłymi. Dlatego też miasto Katowice w trosce o zdrowie swoich mieszkańców od wielu lat finansuje szczepienia ochronne p/grypie dla osób w wieku powyżej 65 roku życia.

Realizatorami akcji szczepień p/grypie w 2019 roku było 18 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wybranych w drodze II otwartego konkursu ofert, które realizowały Program w punktach szczepień na terenie różnych dzielnic Katowic. Rozpoczęcie akcji szczepień nastąpiło we wrześniu. Szczepieniami objęto łącznie **4841 mieszkańców**, z tego 373 w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Katowic oraz 18 w domu (osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym). Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę **210 572,00 zł**.

II. PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓŁPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2019”) W ZAKRESIE ZADANIA PN.: „PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:

1) „Kampania edukacyjna z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych piersi i promocji zdrowia: DZIAŁAJ, BADAJ, ŻYJ!”

Kampania została zrealizowana przez Fundację Zdążyć Przed Rakiem. Przewidziano organizację zajęć edukacyjnych dla uczniów katowickich szkół średnich dot. profilaktyki nowotworowej, w szczególności dot. raka piersi. Zorganizowano 30 zajęć edukacyjnych dla ok. **900 uczniów** wraz z kadrą pedagogiczną. W zajęciach wykorzystany został model piersi jako narzędzie do nauki samobadania dla młodych mieszkanki Katowic. Rozdysponowano również ok. 1000 ulotek informacyjnych.

Przeznaczono na ten cel dotację w wysokości **6 000,00 zł**.

2) „MASZ 5 MINUT? Uratuj ludzkie życie!”

Zadanie było realizowane przez Śląski Oddział Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie, Pomoc Maltańska Oddział w Katowicach. W ramach tego zadania przeprowadzono 30 dwugodzinnych szkoleń z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich w Katowicach (łącznie ok. **600 osób**) oraz pokazy przy użyciu sprzętu ratowniczego i ambulansu w czasie imprez masowych organizowanych na terenie naszego miasta, w których łącznie brało udział ok. **1400 osób**. Fundacja otrzymała dotację w wysokości **6 500,00 zł**.

3) „Zdrowy Przedszkolak”

Projekt realizowany był przez Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej - Oddział Terenowy w Katowicach na terenie katowickich przedszkoli w grupach dzieci 5- i 6-letnich, a wśród jego zasadniczych celów można wymienić m.in. promocję zdrowego trybu życia, kształtowanie nawyków higienicznych, poznanie podstawowych zasad higieny czy też nabywanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

W ramach realizacji ww. projektu przeprowadzono warsztaty na temat techniki mycia rąk oraz higieny jamy ustnej dla **700 dzieci**, a także warsztaty dla **328 rodziców** dzieci na temat zasad prawidłowego

odżywiania. Rozpowszechniono ponadto materiały promujące (ulotki, plakaty). Na zakończenie projektu zorganizowano „Festiwal Zdrowego Przedszkolaka”, w którym wzięło udział 7 zgłoszonych przedszkoli - łącznie ok. 180 dzieci. Przygotowały one i zaprezentowały przed publicznością krótkie występy artystyczne promujące zdrowy styl życia. Na realizację ww. zadania przyznano w 2019 roku dotację w wysokości **6 000,00 zł.**

- 4) **„Zwiększenie szans na sukces szkolny oraz społeczny pierwszoklasistów. Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości u dzieci siedmioletnich uczęszczających do szkół podstawowych w Katowicach. Wsparcie terapeutyczne dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami oraz poszerzenie wiedzy nauczycieli i rodziców w zakresie elementów pracy z dzieckiem z zaburzeniami uwagi oraz nadpobudliwością”**

Zadanie było realizowane przez Fundację In Corpore z siedzibą w Katowicach. Adresatami projektu były dzieci uczęszczające do klasy I szkoły podstawowej w Katowicach oraz ich rodzice. W ramach projektu **60 dzieci** skorzystało z testów pod kątem zaburzeń w obszarach uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości. 30 dzieci, u których zdiagnozowano ryzyko występowania zaburzeń uwagi oraz nadpobudliwości, mogły skorzystać z 10 godzin zajęć terapeutycznych. Zorganizowano również edukację ok. **1000 rodziców** dzieci przedszkolnych pod kątem wczesnego wykrywania zaburzeń oraz ścieżki postępowania w przypadku podejrzenia takich zaburzeń za pośrednictwem rozdysponowanej broszury informacyjnej.

Fundacja otrzymała dotację w wysokości **32 000,00 zł.**

- 5) **„Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2019 roku”**

Zadanie było realizowane przez Fundację na Rzecz Dzieci "Miasteczko Śląskie". Jego celem było przeprowadzenie kontrolnego skiringu (badaniami objęto **187 dzieci**) w zakresie narażenia środowiskowego na ołów w dzielnicy Szopienice i terenów przyległych poprzez oznaczenie poziomu ołowiu we krwi dzieci i młodzieży w 4 placówkach oświatowych (przedszkola, szkoły podstawowe) z terenu podwyższonego ryzyka na metale ciężkie.

W ramach programu dzieci objęte były badaniem krwi na zawartość ołowiu oraz miały wykonywaną morfologię krwi - jako wskaźnik ogólnozdrowotny. Program stanowił kontynuację badań prowadzonych od 2006 r. w dzielnicy Katowice – Szopienice. Warunkiem objęcia dzieci badaniami była pisemna zgoda rodziców. Wyniki badań przekazano dyrekcji placówek oświatowych oraz rodzicom dzieci. Zorganizowano pogadanki na temat zasad higieny ukierunkowanej na minimalizowanie wpływu niekorzystnych warunków środowiskowych na zdrowie dzieci. Wszyscy rodzice badanych dzieci otrzymali materiały edukacyjne, zaś dzieci, u których stwierdzono podwyższone stężenie ołowiu we krwi lub obniżoną wartość hemoglobiny, otrzymali odpowiednie suplementy witaminowo-mineralne. Po zakończeniu realizacji badań Fundacja sporządziła szczegółowe raporty dotyczące uzyskanych wyników.

Ze środków budżetu miasta Katowice w 2019 roku przekazano Fundacji dotację w wysokości **9 000,00 zł.**

- 6) **„PAMIĘĆ”**

Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie zorganizowało bezpłatne badania sprawności pamięci wśród osób starszych. Badania były prowadzone przez specjalistów z kliniki neurologii. Wzięło w nich udział **60 osób**. Ok. 100 osób uczestniczyło w pokazie filmu o chorobie Alzheimera emitowanym przy okazji badań. Ponadto we współpracy z Radiem Katowice zorganizowano specjalną audycję nt. tej problematyki.

Przekazano na ten cel z budżetu miasta Katowice kwotę **3 000,00 zł.**

- 7) **„Zdrowy i aktywny senior”**

Zadanie było realizowane przez Fundację Bażantowo z siedzibą w Katowicach, a jego adresatami byli mieszkańcy Katowice w wieku 60 lat i starsi, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku poprodukcyjnym, osób niepełnosprawnych i samotnych. W projekcie udział wzięło ok. **140 mieszkańców**, którzy w sposób regularny uczestniczyli w zajęciach rekreacyjnych i ćwiczeniach ogólnorozwojowych (fitness, basen). Dzięki temu mieli oni możliwość prowadzenia zdrowego stylu życia poprzez aktywność ruchową, co pozwoli ograniczyć wśród nich zachorowalność na choroby cywilizacyjne.

Fundacja otrzymała dotację na realizację zadania w wysokości **62 000,00 zł.**

8) **„Słoneczna Kraina dla zdrowia – edukacja zdrowotna dla dzieci, młodzieży, seniorów”**

Był to projekt realizowany przez Parafię Ewangelicko-Augsburską w Katowicach. Zorganizowano szereg zajęć dla dzieci, młodzieży i osób starszych z zakresu profilaktyki zdrowotnej, w tym np. spotkania z dietetykiem dot. zdrowego odżywiania oraz z pielęgniarką dot. używek, warsztaty choreoterapeutyczne oraz zajęcia ruchowe. Zorganizowano także wycieczkę do pasieki, w trakcie której odbyła się prelekcja nt. zdrowotnych korzyści wynikających ze spożywania miodu i ziół. Z projektu skorzystało łącznie **69 mieszkańców Katowic**, w tym ok. 35 seniorów oraz 16 dzieci/osób młodych i uczących się.

Przekazano na ten cel dotację w wysokości **10 500,00 zł.**

9) **„Działania prozdrowotne w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku”**

Zadanie było realizowane przez Fundację Komunikacji Międzykulturowej The Link z siedzibą w Katowicach przy ul. Różyckiego 14C. W ramach projektu zorganizowano cykl spotkań z dietetykiem, na których można było poznać zasady zdrowego odżywiania i dowiedzieć się, co należy jeść, aby długo żyć w zdrowiu i dobrym samopoczuciu, a także jak wzmocnić swój układ odpornościowy i zachować dobrą kondycję zdrowotną. Zrealizowano 14 godzin zajęć. Przeprowadzono również cykl zajęć ruchowych dot. profilaktyki zdrowego kręgosłupa, które składały się z trzech elementów – statycznych ćwiczeń fizycznych, nauki świadomego oddychania oraz aktywnego relaksu. Ćwiczenia miały na celu wzmocnienie mięśni i zwiększenie elastyczności ciała uczestników. Zorganizowano 109 godzin zajęć dla dwóch grup. Łącznie w bezpłatnych zajęciach z dietetykiem oraz zajęciach ruchowych regularnie brało udział ok. **30 mieszkańców.**

Na ww. projekt przekazano z budżetu miasta Katowice dotację w wysokości **16 000,00 zł.**

10) **„Dbamy o pamięć”**

Zadanie było realizowane przez Fundację „Pamięć i Pomoc” im. dr. E. Gryglewicza z siedzibą w Katowicach. W ramach projektu zorganizowano anonimowe testy psychologiczne dot. zaburzeń pamięci dla **44 osób.** Zorganizowano akcję promocyjną we współpracy z Radiem Katowice. Odbyło się również szkolenie dla **15 liderów** na Uniwersytetach Trzeciego Wieku z obsługi testów dot. zaburzeń pamięci na tabletach.

Fundacja otrzymała dotację w wysokości **2 670,00 zł.**

11) **„Edukacja najlepszym sposobem na walkę z otyłością i nadwagą”**

Fundacja Jesteśmy dla Was z siedzibą w Katowicach zorganizowała projekt, który otrzymał dofinansowanie z budżetu Województwa Śląskiego. Z budżetu miasta Katowice został sfinansowany wkład własny Fundacji do projektu. W ramach zadania zorganizowano dla dzieci i seniorów warsztaty dietetyczne oraz kulinarne, a także indywidualne spotkania z dietetykiem. W projekcie wzięło udział łącznie **97 osób**, w tym 29 dzieci, 10 osób dorosłych oraz 68 seniorów.

Fundacja otrzymała dotację w wysokości **3 700,00 zł.**

III. PROJEKT PN. „OD PRZEDSZKOLA DO SENIORA” (W RAMACH DOTACJI DLA ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO)

Dzięki podjęciu współpracy miasta Katowice i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w 2019 roku po raz czwarty zorganizowano projekt pt. „Od przedszkola do seniora”, w ramach którego mieszkańcy Katowic mogli bezpłatnie korzystać z bogatej oferty zajęć prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę wykładowców Wydziału Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach przy udziale studentów fizjoterapii, pielęgniarstwa i położnictwa.

Oferta projektu była skierowana do różnych grup wiekowych, w tym m. in. do młodych mam wraz z dziećmi, seniorów czy młodzieży. Mieszkańcy Katowic mogli skorzystać m.in. z zajęć fitness, kursu samoobrony dla kobiet, gier i zabaw ruchowych dla dzieci, zajęć z Nordic walking czy też fitness dla osób po terapiach onkologicznych. W projekcie łącznie udział wzięło ok. **5502 mieszkańców**, w tym ok. 273 seniorów.

Uczelnia otrzymała na ten cel dotację w wysokości **120 000,00 zł.**

IV. DZIAŁANIE ZESPOŁU KONSULTANTÓW DS. PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

Realizacja „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020” była na bieżąco konsultowana z jego autorami, tj. specjalistami z poszczególnych dziedzin medycyny. W skład Zespołu w 2019 roku wchodził:

- dr n. med. Jarosław Derejczyk – konsultant wojewódzki w dziedzinie geriatry dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Janusz Bohosiewicz – konsultant krajowy w dziedzinie chirurgii dziecięcej dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Jan Duława – konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób wewnętrznych dla województwa śląskiego,
- dr hab. n. med. Lidia Postek – Stefańska – konsultant wojewódzki w dziedzinie stomatologii dziecięcej dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Halina Woś – emerytowana, wieloletnia Kierownik Kliniki Pediatrii Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka i Matki im. Jana Pawła II,
- dr hab. n. med. Bogdan Michalski – specjalista z zakresu ginekologii onkologicznej, położnictwa i ginekologii,
- mgr Jolanta Kolanko – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach,
- prof. dr hab. n. med. Krystyn Sosada – p.o. Ordynatora Oddziału Chirurgii Małoinwazyjnej, Metabolicznej, Plastycznej i Rekonstrukcyjnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu.

W 2019 roku zawarto umowy na udział konsultantów w pracach Zespołu na łączną kwotę **10 000,00 zł**. Środki te zostały przeznaczone na wynagrodzenia za bieżące konsultacje przy realizacji poszczególnych programów.

Ponadto w 2019 roku rozpoczęły się prace związane z przygotowaniem projektu „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2021-2027. W tym celu Prezydent Miasta Katowice powołał nowy Zespół Konsultacyjny, w skład którego weszli następujący specjaliści:

- dr n. med. Jarosław Derejczyk – konsultant wojewódzki w dziedzinie geriatry dla województwa śląskiego,
- prof. dr hab. n. med. Janusz Bohosiewicz – konsultant krajowy w dziedzinie chirurgii dziecięcej,
- prof. dr hab. n. med. Halina Woś – specjalista z zakresu pediatrii, były Kierownik Kliniki Pediatrii Górnośląskiego Centrum Zdrowia Dziecka i Matki im. Jana Pawła II,
- dr hab. n. Med. Bogdan Michalski – specjalista ginekolog onkolog,
- Jolanta Kolanko – Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Katowicach,
- prof. dr hab. n. med. Krystyn Sosada – specjalista w zakresie chirurgii ogólnej, medycyny ratunkowej i zdrowia publicznego,
- prof. dr hab. n. med. Krystian Wita – konsultant wojewódzki w dziedzinie kardiologii,
- lek. med. Ireneusz Jelonek – konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dziecięcej,
- prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń – konsultant krajowy w dziedzinie angiologii,
- prof. dr hab. n. med. Violetta Skrzypulec-Plinta – prorektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego ds. rozwoju i promocji Uczelni, specjalista z zakresu ginekologii, endokrynologii i seksuologii,
- lek. dent. Karolina Kolarczyk – wykładowca w Katedrze Stomatologii Wieku Rozwojowego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.

W 2019 roku zawarto umowy na udział konsultantów w pracach Zespołu na łączną kwotę **60 000,00 zł**. Środki te zostały przeznaczone na wynagrodzenia za udział w Zespole oraz prace przygotowawcze nad koncepcją programów przewidzianych do realizacji w latach 2021-2027.

V. DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

1. Przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych i promujących zdrowie, ulotek oraz plakatów

W toku realizacji „Programu Profilaktyki Promocji Zdrowia w Katowicach” w 2019 r. przygotowano różnego rodzaju materiały informacyjne i edukacyjne z zakresu profilaktyki zdrowia. W tym celu nawiązano współpracę ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach.

Zamówiono następujące materiały:

- 1) plakaty formatu A1 promujące akcję szczepień przeciwko grypie dla mieszkańców Katowic w wieku 65 lat i starszych, a także plakaty A2 informujące o „Dniach Promocji Zdrowia”,
- 2) ulotki formatu A4 łamane na trzy części:
 - promujące programy finansowane przez NFZ: "Badania prenatalne", "Populacyjny Program Profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi", "Program profilaktyki chorób odżytoniowych", "Populacyjny Program Profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy",
 - przygotowane we współpracy z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach: "Borelioza", "Profilaktyka wszawicy", "Podstępne WZW", „Żywienie na wagę zdrowia”, „Profilaktyka wad postawy”,
 - przygotowane we współpracy z dr n. med. Małgorzatą Ziębą – dot. problematyki niepłodności.
- 3) broszury formatu 21x21 przygotowane we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach pt. "Informator o miejscach pomocy dla osób z problemami w zakresie zdrowia psychicznego",
- 4) kalendarze na 2020 rok formatu A1 oraz trójdzienne we współpracy z Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, dot. zdrowego odżywiania, które zostały przekazane dla placówek oświatowych (szkół, przedszkoli, szkół średnich) na terenie Katowic.

Ulotki i plakaty oraz część kalendarzy zostały rozdysponowane wśród mieszkańców Katowic za pośrednictwem podmiotów wykonujących działalność leczniczą realizujących Program, szpitali, Żłobka Miejskiego, miejskich jednostek organizacyjnych (w tym m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejskie Domy Kultury), Urzędu Miasta Katowice oraz za pośrednictwem katowickich organizacji pozarządowych.

Realizatorem zamówienia była drukarnia Klucze Poligrafii sp. z o.o. z siedzibą w Kluczach przy ul. Zawierciańskiej 4/11. Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę **17 543,61 zł**.

2. Program zajęć warsztatowych pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce”

Zajęcia pn. „Zdrowie psychiczne w pigułce” były organizowane w klasach VIII z 12 katowickich szkół podstawowych w roku szkolnym 2019/2020. Przeprowadzono zajęcia dla 30 klas, w których łącznie udział wzięło **498 uczniów**. Program zajęć został opracowany i prowadzony przez Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” z siedzibą w Katowicach. Dzięki niemu młodzież przyswoiła wiedzę na temat czynników sprzyjających zdrowiu psychicznemu oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami.

Na realizację ww. zadania wydatkowano kwotę **9 000,00 zł**.

VI. AKCJA PROZDROWOTNA SKIEROWANA DO MIESZKAŃCÓW (W RAMACH DOTACJI PODMIOTOWEJ DLA SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ UTWORZONEGO PRZEZ JEDNOSTKĘ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO) PN. „KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA”

W dniach od 20 listopada do 4 grudnia 2019 r. na terenie trzech przychodni Samodzielnego Publicznego Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego „Moja Przychodnia” w Katowicach zorganizowano akcję prozdrowotną pn.: „Katowickie Dni Promocji Zdrowia”.

W ramach akcji prowadzone były bezpłatne badania przesiewowe dla mieszkańców Katowic wraz z edukacją zdrowotną oraz poradami wielu lekarzy specjalistów.

Akcja prozdrowotna odbywała się w Przychodni nr 1 – Katowice, ul. Mickiewicza 9, Przychodni nr 3 – Katowice, ul. PCK 1, Przychodni nr 13 – Katowice, ul. Ordona 3.

Mieszkańcy Katowic skorzystali m.in. z takich świadczeń profilaktycznych jak pomiary RR, pomiar poziomu cholesterolu i glukozy we krwi, spirometria, badanie EKG, perymetria, densytometria czy też porady okulisty, a także szczepienia p/grypie.

Informacje o prowadzonej akcji zostały przekazane na stronie internetowej Urzędu Miasta Katowice, na plakatach rozmieszczonych w BOM oraz za pośrednictwem przychodni lekarskich oraz organizacji pozarządowych współpracujących z miastem Katowice. Z bezpłatnych świadczeń skorzystało ok. **200 osób**.

Wydatkowano na ten cel dotację w wysokości **60 000,00 zł**.

VII. PROJEKT PN. „PROGRAM PROFILAKTYKI I WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA JELITA GRUBEGO – II EDYCJA”

Równolegle do zadań podejmowanych w ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia należy dodać, że w 2019 roku miasto Katowice było partnerem projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Lider projektu – Ośrodek Diagnostyki i Leczenia Chorób Kobięcych oraz Schorzeń Sutka TOMMED – Bula Tomasz Sp. z o.o. (obecnie Centrum Medyczne Tommed Sp. z o.o. Ośrodek Diagnostyki Sp. k.) zrealizował **400 bezpłatnych badań kolonoskopowych** ze znieczuleniem, z których skorzystali mieszkańcy Katowic, a także osoby pracujące lub uczące się na terenie miasta Katowice w wieku aktywności zawodowej, spełniające kryteria udziału w programie badań przesiewowych w kierunku wykrywania raka jelita grubego w systemie oportunistycznym. Zrealizowano również 12 spotkań informacyjno-edukacyjnych w filiach Miejskich Domów Kultury w Katowicach oraz spotkania indywidualne na terenie przychodni, w których łącznie wzięło udział **417 osób**.

Projekt był realizowany w okresie od 3 września 2018 roku do 31 października 2019 roku. Sumaryczne podsumowanie wyników badań w ramach projektu:

- zrealizowano 400 badań kolonoskopowych ze znieczuleniem (239 K, 161M).
- liczba osób, u których pobrano wycinek do badania histopatologicznego – 228 (120K, 108M),
- liczba osób, u których wykonano polipektomię endoskopową – 219 (114K, 105M),
- liczba wykrytych nowotworów – 3 (2K, 1M),
- liczba osób skierowanych do leczenia operacyjnego – 25 (14K, 11M),
- liczba osób z zaleceniem powtórzenia kolonoskopii z powodu nieprawidłowego przygotowania do badania – 6 (3K, 3M),
- liczba osób, u których stwierdzono stan prawidłowy – 125 (85K, 40M),
- liczba osób, u których stwierdzono inne schorzenia – 241 (135K, 106M).

PODSUMOWANIE

Podsumowując, w 2019 roku na realizację wszystkich zadań wynikających z „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020” przeznaczono środki finansowe w wysokości **1 421 346,49 zł** (z tego 1 301 346,49 zł w ramach zadań własnych powiatu oraz 120 000,00 zł w ramach zadań własnych gminy). W planie budżetowym zaplanowano środki w wysokości 1 606 438,00 zł (z tego 1 486 438,00 zł w ramach zadań własnych powiatu oraz 120 000,00 zł w ramach zadań własnych gminy), co oznacza, że wykonanie kształtowało się na poziomie 88,48%. Oznacza to, że było ono niższe niż w latach ubiegłych: 2014 (94,11%), 2015 (96,97%), 2016 (97,71%), 2017 (93,57%) i 2018 (89,21%). Należy jednak zwrócić uwagę, że w przypadku realizacji programów polityki zdrowotnej problem stanowią czynniki niezależne w pełni od miasta Katowice oraz wybranych realizatorów. Czynnikiem zmniejszającym wykorzystanie środków były w szczególności:

- brak zgód rodziców na realizację szczepień lub badań ich dzieci (w szczególności z uwagi na działania ruchów antyszczepionkowych), a także wystąpienie u części dzieci przeciwwskazań medycznych do szczepienia,
- zły stan uzębienia uczniów, który uniemożliwiał wykonanie zabiegu lakowania zębów szóstych lub siódmych,
- brak zainteresowania udziałem w programach przez mieszkańców,

- inne niezależne od realizatorów przyczyny, których nie można było przewidzieć, np. braki preparatów szczepionkowych lub opóźnienia w ich dostawach, jak to miało miejsce w obecnym roku w przypadku szczepień p/HPV (braki w hurtowniach w całej Polsce z uwagi na zwiększone zapotrzebowanie na całym świecie i długi proces produkcyjny preparatu) oraz p/grypnie (znaczące opóźnienia w dostawach do hurtowni z uwagi na opóźnione wydanie rekomendacji Światowej Organizacji Zdrowia dot. szczepów dla półkuli północnej na sezon 2019/2020).

Łącznie z różnych możliwości oferowanych w ramach poszczególnych projektów skorzystało ok. 22 100 mieszkańców Katowic. Poszczególne możliwości uczestnictwa w badaniach i zajęciach profilaktycznych finansowanych przez miasto Katowice zasadniczo cieszyły się zainteresowaniem, jednakże nadal wielu mieszkańcom Katowic brakuje odpowiedniej wiedzy o tym, jak odpowiednio dbać o swoje zdrowie. Potwierdza to konieczność dalszego podejmowania działań na rzecz profilaktyki i promocji zdrowia, które bezpośrednio wpływa na jakość naszego życia.

Tabela zamieszczona poniżej zawiera zbiorcze zestawienie wydatkowanych środków finansowych na realizację poszczególnych programów i działań w 2019 roku w ramach „Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014-2020”.

REALIZACJA „PROGRAMU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2014-2020” W 2019 ROKU		
L.p.	Nazwa działania	Wykonanie
I.	PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE WE WSPÓLPRACY Z PODMIOTAMI WYKONUJĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ (WYBRANYMI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT):	987 432,88 zł
1.	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci do lat 5 z grup szczególnego narażenia w mieście Katowice	6 270,00 zł
2.	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w mieście Katowice	458 341,88 zł
3.	Profilaktyczna opieka nad uczniami.	62 833,00 zł
4.	Program profilaktyki próchnicy dla dzieci miasta Katowice	206 371,00 zł
5.	Program edukacyjny z zakresu pierwszej pomocy dla uczniów klas IV szkół podstawowych	10 450,00 zł
6.	Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy	14 704,00 zł
7.	Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny	6 558,00 zł
8.	Program profilaktyki i edukacji przedporodowej „Szkoła Rodzenia”	11 333,00 zł
9.	Program profilaktyki zachorowań na grypę "Słoneczna Jesień"	210 572,00 zł
II.	PROJEKTY REALIZOWANE WE WSPÓLPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (W RAMACH „PROGRAMU WSPÓLPRACY MIASTA KATOWICE Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA ROK 2019”) W RAMACH ZADANIA: „PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA MAJĄCYCH NA CELU UTRZYMANIE I POPRAWĘ ZDROWIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA”:	157 370,00 zł
1.	„Kampania edukacyjna z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych piersi i promocji zdrowia: DZIAŁAJ, BADAJ, ŻYJ!”	6 000,00 zł
2.	„MASZ 5 MINUT? Uratuj ludzkie życie!”	6 500,00 zł
3.	„Zdrowy Przedszkolak”	6 000,00 zł
4.	„Zwiększenie szans na sukces szkolny oraz społeczny pierwszoklasistów. Badania przesiewowe pod kątem zaburzeń uwagi, czasu reakcji, impulsywności oraz nadpobudliwości u dzieci siedmioletnich uczęszczających do szkół podstawowych w Katowicach. Wsparcie terapeutyczne dzieci ze zdiagnozowanymi zaburzeniami oraz poszerzenie wiedzy nauczycieli i rodziców w zakresie elementów pracy z dzieckiem z zaburzeniami uwagi oraz nadpobudliwością”	32 000,00 zł
5.	„Realizacja monitoringu zdrowotnego dzieci w zakresie narażenia środowiskowego na ołów wraz z elementami profilaktyki i działaniami edukacyjnymi mającymi na celu przeciwdziałanie tym zagrożeniom w mieście Katowice w 2019 roku”	9 000,00 zł

6.	„PAMIĘĆ”	3 000,00 zł
7.	„Zdrowy i aktywny senior”	62 000,00 zł
8.	„Słoneczna Kraina dla zdrowia – edukacja zdrowotna dla dzieci, młodzieży, seniorów”	10 500,00 zł
9.	„Działania prozdrowotne w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku”	16 000,00 zł
10.	„Dbamy o pamięć”	2 670,00 zł
11.	„Edukacja najlepszym sposobem na walkę z otyłością”	3 700,00 zł
III.	PROJEKT PN. „OD PRZEDSZKOŁA DO SENIORA” (W RAMACH DOTACJI DLA ŚLĄSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO)	120 000,00 zł
IV.	DZIAŁANIE ZESPOŁU KONSULTANTÓW DS. PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA	70 000,00 zł
V.	DZIAŁANIA PROMOCYJNE I EDUKACYJNE Z ZAKRESU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ	26 543,61 zł
VI.	KATOWICKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA (W RAMACH DOTACJI DLA SPZŁA „MOJA PRZYCHODNIA” W KATOWICACH)	60 000,00 zł
	RAZEM:	1 421 346,49 zł

Dokument podpisany bezpiecznym podpisem elektronicznym

Podpis: Signature-1001314782

Imię: Maciej Marek

Nazwisko: Biskupski

Instytucja:

Miejscowość:

Województwo:

Kraj: PL

Data podpisu: 23 kwietnia 2020 r.

Zakres podpisu: Cały dokument